22. szám.
III. évfolyam.

BARS.

LÉVA.
Junius 3, 1883.

KÖZMÜVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN: hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadóhivatalhoz utasitandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési föltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések dija a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krjával számittatik. E hirdetések után járó dij előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor dija 20

Földmivelésünk.

II.

Mult számunkban az állattenyésztésről is szólva érintettük, hogy földmivelésünk virágzó állapotba helyezése végett: első sorban is az állattenyésztésre kell fektetnünk a fő erőt; mert habár tagadhatlan is, hogy az állati vonóerő — más erővel, a gépekkel helyettesithető: de a földből kiaknázott termőerőt — habár nem is teljesen, de legalább megközelitőleg, — egyedül az állati erő pótolhatja.

És sajátságos, hogy habár az állattenyésztés fontosságát kivétel nélkül elismerik, mégis a legtöbben nem itt keresik földmivelési bajaink orvoslását, hanem másutt.

Vannak, kik földmivelésünk fölvirágzásának akadályait s az itt észlelt hiányokat a földbirtok azon egyenetlenségében keresik, melyszerént az végtelen kis részekre eldaraboltatik és elidegenittetik s ekként a mivelésre alkalmatlanná lesz; ennek tehát törvényhozási uton való megszüntetését szükségesnek, s a „minimum“ behozatalát azon biztos szernek tartják, miáltal földmivelésünk legbiztosabban emelkedhetik a virágzó állapot szinvonalára.

Igy jutott el hozzánk s igy került napirendre az agrár-politika kérdése, mely azonban nálunk a valóságban nem létezik; legalább mi nem ismerünk osztályt, vagy országrészt, mely a magyar földbirtok helytelen fölosztása ellen panaszt, vagy hangot emelt volna.

Hogy földmivelésünk pangásának fő oka a parczellázás volna: azt döntő okul alig lehetne elfogadni; hiszen — (habár az innen származó hátrányok létezését is elismerjük, mert minden dolognak van jó és rossz oldala) — a nagyon elparczellázott kisbirtokok a nagybirtokokhoz képest oly csekély erőt képviselnek, hogy ez a nagybirtokok mellett romlást nem idézhet elő.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az állami birtokok még eladatásukkor is nagy testeket képeznek, ha a Klerus által birt terjedelmes javakat tekintjük, ha látjuk ama számos és nagy uradalmakat, miket mágnásaink birnak, s ha figyelemmel vizsgáljuk a legkisebb falusi birtokosokat, melyek közül az apró parczellások kerülnek ki — és ha ezeket ugy a helybeli takarékos és szorgalmas szerzőkkel (mert ilyen mindenik faluban találkozik), valamint a fönt elősorolt nagybirtokosokkal egybevetjük s összehasonlitjuk: bizony azt fogjuk tapasztalni, hogy a termőföld legnagyobb része még mindig a nagybirtokosok kezében van és a parczellások fölött nagyon is lebillentő sulyt képez. És mégis mind-ennek daczára földmivelésünk nem mutat oly foku haladást, minőt tőle várunk s követelünk.

Tehát földmivelésünk elő nem haladásának okait másutt kell keresnünk.

Nem akarjuk a „minimum“ előnyeit és hátrányait részletezni, de nekünk ugy látszik, hogy az olyan eszme, mely, ha valahol magát érvényesiti, tovább és tovább terjed; ami pedig nagyon is terjed, az felkölti az ellentéteket is, és igy könnyen föl fogja vethetni a „maximum“ kérdését is, amit a kis és nagy tőke közötti harczban már némileg beplántálva találunk; melyet azonban a mi viszonyaink — istennek hála — még eddig föl nem vetettek, mert nálunk szabad föld és szabad munka uralkodik.

S tartunk tőle, hogy földmivelésünk előmozditása szempontjából — a megélhetést tekintve, sokkal szükségesebbnek bizonyulna a „maximum“ — mint a „minimum“ megállapitása.

A második, országos tanitótestületi képviseleti közülés előtt.

Mi örömmel üdvözöltük az országos tanitótestületek első, képviseleti közülését, mint életképes csiráját a leendő magyar tanitói közüléseknek. Voltak ellene kifogásaink; voltak és vannak, mert hát még szabadabbnak szeretnők látni; de azért örültünk neki: mert alap, erős és jó alap az, mire biztos és sikeresen épithetünk.

Együtt láthatjuk a magyar népnevelésügy minden faktorának válogatottjait. Jórészt rajtunk, a tanitóegyleteken áll, hogy e válogatottak csakugyan képviselői legyenek a magyar néptanitóknak. Nem a felekezet, nem a nemzetiségek, nem is a jelen kormány érdekeit csatába vinni s érettök küzdeni: hanem a magyar állam népoktatásügyének s ezen ügy munkásainak javán, előhaladásán dolgozni lesz hivatva e közülés.

Épen ezért senki sem legyen ott más: mint a magyar állam, kedves hazánk népnevelésügyének buzgó napszámosa. Ez a legelső, mit szivére kötünk édesmindnyájunknak.

Mindnyájan egy hazának vagyunk polgárai; s amint védenők azt közös erővel az ellenség ellen: nem lennénk képesek épugy harczolni érette a — szellemi sötétség ellen? Kérve-kérünk azért minden tanitóegyletet, hogy, ha illetékes: ne maradjon el — még felekezeti féltékenykedésből sem!

E legelső és legfőbb kérelemből kifolyólag teljes figyelembe ajánljuk a képviselőválasztást. Kivánjuk, hogy minden egylet megtalálja azt, ki által nemes önérzettel képviseltetheti önmagát.

Az egyletek tanácskozzanak arról, mely tárgyak volnának e második közülésre kitűzendők. E jog nagy figyelmet és gondosságot igényel. Mily jó lenne, ha a tanitóegyletek egymással szorosabb szellemi érintkezésben állanának, amihez pedig nem kellene sokkal több, mint pár jóravaló s gyorskezü ember, ki azt az egylet nevében föntartaná.

Sok, igen sok tárgy áll rendelkezésünkre; válasszuk ki azt a nehányat, mi leégetőbb. Itt nem fejtegetem el most sem, hogy én sem szabadelvűnek, sem helyesnek nem tartom a tanitók érdekeiről s a népoktatásügy igazgatásáról való tanácskozás korlátozását, vagy épen kizárását. Azt se mondom, hogy ezek legyenek uralkodó tárgyak; nem, ne is forduljanak elő, csak ritkán, higgadt körültekintés után!

De egyrészt nevetségesnek, féltékenykedésnek tartom, hogy ezek a legközvetlenebbül érdekeltek előtt a Hesperidák almái legyenek; másrészt károsnak, a haladással egyenesen szembeütközőnek találom, hogy e tárgyak javitására a legilletékesebbek még tanácsukkal se folyhassanak be.

Mint előre látszik, az Eötvös-alap ügye kisért. Nagyon kivánatos ez egyenetlenséget-szitó dolog békés elintézése. Én nem tudom elhinni, hogy akadna magyar néptanitó, ki, ha elismeri az országos képviseleti tanitói közülést valóban országosnak, mint mely csakugyan az, annak kell lennie, — hogy, mondom, az a néptanitó ne akarná az Eötvös-alapot e közülésre bizni. E hitben én csak alakilag kifogásolom azt, hogy a közülés saját határozata folytán átvegye; adja azt át az egyetemes tanitógyülés, vagy az Eötvös-alap tagjainak többsége.

Merem hinni, hogy átadja, mert belátja, hogy csakugyan a magyar állam tanitóinak országos képviseleti közülése és a magyar népnevelésügy munkásainak legjobbjai veszik át. Miért hát kényszer, mely csak összeütközést s bizonyos elkeseredettséget szül!?

Ennyit kivántunk e közülés előtt mondani. Előre is üdvözöljük hazánk népoktatásügyének bajnokait s áldást kérünk munkálkodásukra!

Ujfalussy Sándor.

A lakószoba kulturális, társadalmi s egészségi jelentősége.

— Irta: Pfeifer János. —

Ha elgondoljuk, hogy az ember egyszer 24 óra alatt átlag 9000 liter levegőt be- és kilehel, s ha hozzávesszük, hogy az ember — életének legnagyobb részében — szobája levegőjét fogyasztja: ugy azt hiszem, nem lesz fölösleges munka a levegővel foglalkozni; annál is inkább, mert az elhasznált levegő minősége egészségünk szempontjából igen fontos kérdés. Köznapi életünkben a levegő oly megszokott valami, hogy az beszélgetésünk tárgyát nem igen szokta képezni, mert a mindennapi foglalkozás tárgyai elkopott s teljesen ismert dolgoknak tetszenek előttünk.

Hogy mennyire téves e fölfogás, kitetszik leginkább onnan, hogy amig táplálékaink legtöbbjénél az inyenczségig válogatósak vagyunk, addig a legfontosabb táplálék, a levegő iránt, bizonyos közönyösséggel viseltetünk, s megelégszünk, ha egy szobába lépve, szagérzékünk tolmácsával konstatálhatjuk, hogy itt a levegő rossz, vagy jó, anélküli, hogy ez itéletünk következményeit bővebb vizsgálat alá vennők. Nem szándékom, hogy a jó és rossz levegő meghatározásaival, vagy azoknak szervezetünkkel okozatos és kapcsolatos összefüggésével bővebben foglalkozzam, csupán azt kivánom regisztrálni, miszerént arra kell törekednünk, hogy szobánk minden lakójára óránként legalább 80 köbméter levegő jusson, ha a lélegzés, kigőzölgés stb. által szénsavval piszkitott, por által szennyezett levegő káros hatásainak magunkat szobánkon belül kitenni nem akarjuk. Az a 72 áldozat, mely a „London derry“ hajón 1848-ban lelte halálát, halálának okát a kapitány azon cselekedetében keresheti, hogy őket 200-ad magokkal egy alig 45 köbméternyi ketreczbe záratta.

Nem szabad feledninünk tehát, hogy minden, ami a szoba falai között lélegzik s ezenkivül a por, füst, fütés stb.: a levegő rontásának tényezői, melyeket a szobából eltávolitani s a szoba levegőjét okszerű cselekedetek által javitani kell. A szoba falán át történő természetes szellöztetés megközelitőleg sem elegendő arra, hogy az egészséges szoba kellékeinek megfelelhessen, ezt még az ajtó s ablakok naponkénti, sokszor többszöri kinyitása által eszközölt mesterséges szellöztetés által nagyobbitani kell. Ettől irtóznak a legtöbben, mert a hideg levegő iránt bizonyos ellenszenvvel viseltetnek, s igy igyekeznek is, hogy az ablakok s ajtók minden legkisebb részének betömése által távol tartsák magukat a hideg levegőtől. Nagy szerencse, hogy télen, midőn az ablak- s ajtó-betömések oly napirenden vannak, ha ugyan a szoba kellőképen fütve van, a természetes szellöztetés fokozódik.

Ott, ahol a fütés nem elegendő, a bennlakókra szomoru idők várnak, melyek annál aggasztóbbak, minél tovább tart a té!; a kilehelt vizgőzök u. i. a hideg falakra rakódván, a természetes szellöztetés utját elzárják. Valóban nagy szerencse, hogy a levegő természeténél fogva oly tolakodó, s kis fejét a legkisebb nyiláson is betolja a szobába; sokkal szomorubb sors várna reánk, ha ő is ugy kerülné a mi társaságunkat, mint amily méltatlanul kerüljük mi őt.

Levegőtől való félelmünk a léghuzamban gyökeredzik, melyben legtöbb betegségünknek keressük okait. A szellözés és léghuzam fogalmai tulajdonképen nem egy és ugyanazok, amint ezt a közhiedelem hiszi.

Mi az a léghuzam? Az, ha testünk, vagy egyes testszerveink egyoldalulag lehüttetnek. Ez történhetik pedig egyoldalulag mozgó lég által, de egyszersmind egyoldalulag gyarapodó hőveszteség alapján, melyet testünk, — valamely hidegfárgy felé történő hősugárzás által szenved. — Ott, hol a levegő testünk minden tagját egyformán éri, és ott, hol hőgazdaságunkban az egy helyre szoritkozó lehülés által háboritás nem történik: léghuzamról szó sem lehet. Avval tehát okvetetlenül tisztába kell jönnünk, hogy a léghuzamban nem a levegő az ártalmas, de az egyoldalu lehütés.

Mi a szellöztetés? Ha a levegő az egyik helyről kiszorittatik s helyét más foglalja el; nem következik tehát ebből az, hogy a szellöztetés és léghuzam egy és ugyanaz.

Mindezek után tegyük kezünket szivünkre s kérdjük meg: eleget tettünk-e szobánk egészség-követelte igényeinek? juttattunk-e minden élőnek annyi levegőt, amennyi szükséges, hogy az, szobánk falai között egészségének nagyobb veszélyeztetése nélkül végezhette teendőit? Sajnálattal kell kijelentenem, hogy lakásaink legtöbbjénél még mai napság is, az ez irányban támasztható legszerényebb igényeknek sem feleltünk meg.

S ez igények kielégitésétől mindig távol leszünk, mig szobánk ablakait nem tudjuk, nem akarjuk ugy használni, hogy azok a szobának elegendő monopolmentes levegőt nyujtván, az abban lakók ennek hiányát ne érezzék. Hány ember, kit életföntartása órákig

tartó szobai ülésre kényszerit és ki mindennapi kenyerét életének egy pár órájával szerzi meg, nem irigyli a földmives egészségét, vig kedélyét, viraló kedvét, mit neki nélkülöznie kell! s hány ember van, habár tudja, hogy a jó egészség, eleven kedély a folytonosan élvezhető tiszta levegő hatásától származik s mégsem tud eléggé utána járni, hogy szobája levegőjét lehetőleg javitsa! S e tekintetben még a jobb móduak lakására is szemrehányólag kell szavamat emelnem, mert az az átalános divatszülte szokás, hogy a lakásnak legszebb, legegészségesebb szobáját szalonnak tartják fönn, ahol a diszes butorok, a néha napján oda vetődő látogatóknak sziure jómódot, kényelmet hirdetnek; mig a család valódi lakhelye: egy kis egészségtelen lyuk, kedvezőtlen egészségi viszonyok fészke.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Szinházi játékrend.** Vasárnap, (jun. 3-án) először: „Szárazmalom“ népszinmű dalokkal, tánczczal, 3 fölv. Irta: Vidor Pál. — Hétfőn (jun. 4.) „Kis szórakozott“ vigjáték 3 fölv. Forditotta Paulay. — Kedden (jun. 5.) „Titilla hadnagy“ operette 4 fölv. Irta: Rákosy Jenő. — Szerdán (jun. 6.) Kövessy Albert javára „Liliomfi“ énekes vigjáték 3 fölv. irta: Szigligeti. — Csütörtökön (jun. 7.) másodszor (utósó előadás): „A tóttleány“, népszinmű 3 fölv. Irta: Almásy T.

— Közeledvén a tanév befejezése, közelgünk egyuttal az uj tanév kezdetéhez is. — Itt az idő, hogy Barsvármegye közönsége által az oly lelkesen fölkarolt gymnáziumi ügy ismét fölszinre hozassék. — A megyei gymn. bizottságnak első sorban, és pedig sürgős teendője abban áll: hogy a közokt. miniszteriumnál tegye meg a lépéseket a jövő tanévben megnyitandó VII. osztály ellátásához megkivántató tanerők javadalmazásának kiutalványoztatására nézve. Egyszersmind kiesaközölni törekedjék e gymn. szervezésére szóló oly rendeletet is, melynek kapcsán, a kegyesrendiek főnöksége a tanerők állandó alkalmazására biztositékot nyerhessen. — Az ideiglenes helyiségek előállitásáról s az átmeneti költségek födözéséről — a gymn. tanári karnak szives közrehatásával — Léva városa ezután is gondoskodni fog. A megyei gymn. bizottságnak ez irányban történt eredményes eljárása csak fokozni fogja a lévai gymn. bizottság tetterejét, melynek föladata a főgymn. épületének előállitására a szükséges tényezőket megszerezni. E czélra, mint tudjuk, már eddig is 22,000 frt. gyült egybe, s meg vagyunk győződve, hogy rövid idő alatt sikerül ez összeget megyénk közönségének áldozatkészségével a kivánt mennyiségre kiegészitení. A bizottságok vezérférfiainak szives figyelmét Barsvármegye közönségének érdekében fölhivni kötelességünknek tartottuk, mert félünk, hogy ez ügyben a késedelem helyrehozhatlan bajokat szülhet.

— **Stefánia koronaherczegnő Őfensége**, mint a lévai nőegyletnek máj. 11-én tartott közülésében hivatalosan bejelentetett, a Lévai nőegylet gondozása alatt álló védnökséget elfogadta s kegyelmesen megengedé, hogy az árvaház: nevéről „Stefánia-árvaház“-nak neveztessék. — A kegyelmi tényért a nőegylet választmánya, mint értesülünk, egy, a belga és magyar koronával, diszes monogramm- és egyéb domborműdiszitménynyel ékitett albumba füzött, és az egyesület összes tagjainak névirásával ellátott hálafóliratban ád méltó kifejezést Fenséges védasszonya iránti hódolatának. — A választmány a diszalbumot Posner K. budapesti müintézetében készitteti s a költséget a tagok adakozásából födözi. — A nőegylet igen helyes módot választott hálájának kifejezésére, mert mig egyrészt — a diszes kiállitásu mű bizonyára szives emléket fog költeni a főnséges védasszonynál, másrészt a magyar nőknek a királyi család iránt hagyományos ragaszkodását élénken fogja visszatükrözni. — Az adakozásra a tagok helyben körözvény utján, vidéken pedig levelezőlapon kéretnek föl.

— **Mint értesülünk**: az osztrák-magyar államvasut társaság közös igazgatótanácsa e héten tart ülést a helyi érdekü vasutak tárgyában. — E tervekkel szemben (melyeknek egyrésze Magyarországra esik, s köztük helyt foglal a Garam-Ipolyvölgyi pálya is) — a párisi bizottság az ottani nagy részvényesekkel együtt tartózkodó magatartást tanusitott. — Miután azonban e tervek kivitele már egyrészt a társaság által átvett kötelezettségeknek felel meg, valószinü, hogy az igazgatótanács az épitéseket elhatározza. — Shaez megtörtént, szerény nézetünk: hogy a Bars-Hontmegye területén alakult vasutlétesitő bizottságok közösen inditsanak akcióit az épitkezéseknek lehetőleg gyors keresztülvitelére nézve.

— **Az ujbányai járásbiróság** kérdése kezd előtérbe nyomulni. Valóban közszükséget képez e biróság fölállitása, sajnos azonban, hogy az még ma sem áll az életbeléptetés stádiumában. Helyet foglal e propoziczió az igazságügyminiszter egy ujabb törvényjavaslatának indokolásában, mely javaslat a karczagi és jászberényi törvényszékek megszüntetéséről s helyettük Szolnokon egy uj törvszék fölállitásáról —, továbbá a határőrség területén a járásbiróságok szervezéséről szól. Megengedi e törvény, hogy a határőrség területén fönnálló 14 járásbiróság közül, talán 1—2-öt beszüntetvén, helyettük ugyanannyit más vidéken állitson föl. — A törvényjavaslat indokolásában kitünteti a miniszter, hogy a most fönnálló 373 járásbiróság helyett legalább is 533 járásbiróságra lenne szükségünk —; s igy a mai létszám nem kevesebb, mint 159-el volna emelendő; 25 helyet különösen kiemel, (s ezek között Uj-Bányát is) hol első sorban lennének fölállitandók a járásbiróságok. — „Azonban ezeknek fölállitása jelenleg nem hozatik javaslatba — stb.“ Mindennek daczára szivesen üdvözöljük a kormány ebbeli határozását; mert alapos reményt nyujt arra nézve, hogy pénzügyi viszonyainknak kedvezőbb fordulatával Uj-Bánya is járásbiróságot nyer. — Vajha a határőrségen megszüntetettek közül, — amelyre most már 25-en tartunk számot, — nekünk jutna az első! — Meg vagyunk győződve, hogy intézőköreink ez ügyet is éber figyelemmel kisérik s érdekeinket a lehetőségig előtérbe fogják helyezni.

— **A Lévai kórház-egyesület** f. hó 28-án tartá közülését. A nem mindennapi részvéttel megtartott ülésen Mailáth István főispán elnökölt; tárgyát az egyesület vagyoni kimutatása s a szokásos tisztujitás képezte. Az egyesület czélja: a Léván közadakozásból emelt kórháznak föntartására alapot gyüjteni. Hogy e czéljának mennyire igyekszik e derék egyesület megfelelni, fényesen kitünik a titkári jelentésnek e rövid vázlatából is: — „Az egyletnek 126 tagja van; alapitványi tőkéből s folyó jövedelméből az egylet eddig 8400 frtot tőkésitett. Ezenkivül a már befejezéséhez közelálló kórház részére épitkezési czimen 1880-ban 1200 frtot adott; jelenleg még nem tőkesitett forgó tőke 1530 frt, (mely összeg kórházi fölszerelésre, mint költsön a kórháznak a mai ülésen kiutalványoztatott)“. — Ime fényes tanusága ez is, hogy egyesülés utján mit teremthet a társadalom; ezen egyesület 3 évi fönnállása alatt 11,130 frtot takaritott meg a szenvedő emberiség enyhitésére. — Az anyagi ügyek előterjesztése és elintézése után a tisztujitás a következő eredménynyel ejtetett meg: elnökké: Mailáth István, Barsvármegye főispánja, alelnökké: dr. Brach Ferencz, megyei főorvos, jegyzővé: dr. Frommer Ignácz, pénztárossá: Szakmáry Endre, az igazgatósági bizottságba pedig a következők választattak be: Leidenfrost László, dr. Pólya József, dr. Medveczky Károly, Bolemán Ede, Belcsák László, Mácsay Lukács, Holló Sándor, Lakner László, Rudnyánszky Titusz, Szabó Lajos igazgató, Mailáth László és Czirók János.

— **A barsi helv. hitv. tanitóegylet tavaszi**, (ápr. 24-én Léván tartott) közülésének főbb tárgyai voltak: 1. Elnöki jelentés; 2. A mult ülés jegyzőkönyvének fölolvasása és hitelesitése; 3. Pénztárnoki jelentés; 4. Könyvtárnok jelentése; 5. Gyámoldai pénztárnok szokott tavaszi jelentése; 6. Tisztujitás: alelnök: Kutassy Dénes, 1-ső jegyző: Madarász Gyula, 2-ik jegyző: Végh István, pénztárnok: Gunyits György, könyvtárnok: Kiss Gyula, választmányi tagok: Arany Lajos, Sidó Dezső, Veres Lajos, Gunyits György, Szücs Bálint; 7. Az esperesség 56. számu hivatalos levele értelmében egy az országos tanitói képviseleti közgyülés határozataira vonatkozólag véleményes előmunkálat terjesztetett be, mely munkálat módositás nélkül elfogadtatván, az illetékes helyre fölküldetett. 8. A Gömör-megyei tantestület átirata az egyleti levelek portómentesitése ügyében. 9. Egyleti pecsét. 10. Dalárda ügy. 11. Eötvös alap. 12. Országos tanitói árvaház. 13. Inditványok. A. L.

— **Rövid hirek.** — **Időjárás a jövő hétre**: Nyugaton többnyire borus időt, esőkkel, — keleten változó fölhőzetet, nagyobb meleggel várhatni. — **Az országgyülés** jelen ülésszaka a királyi leirattal e hó 28-án berekesztetett, a legközelebbi ülésszak szept. 27-én veszi kezdetét. — **Vasuti balesetek** folytán Angliában a multévben megsérült 4061 ember és meghalt 1121. — **Szent-István** napján nagy ünnepélyt rendez a magy. gazdasszonyok orsz. egylete a fővárosban levő árvaháza javára. — **Az irók- és művészek párisi kirándulási dija** Olaszországon át és vissza 100 frtba kerül, melyben a párisi ellátás is foglaltatik; Kossuth Lajost is utjokba fogják ejteni. Az indulás julius 7-én történik, Párisban 5—6 napig tartózkodnak. A 2 hétre szóló utazásra aláiratkozni lehet Dolinai Gyula titkárnál, nemzeti szinház bérháza I. emelet. — **A fukszin** helyett most egy ujabb méreg jött divatba, a vinolin, melyből 15 gramm 100 liter bort fest vörösre. — **Mennyit** kell a szinésznek tanulnia: példa erre Friese bécsi komikus, ki 40 éves pályáján 1112 szerepet játszott azon tizenegyezer estén, melyen föllépett. — **Tenger alatti** kényelmesen járó hajót talált föl egy olasz mérnök; a hajó utasai elektromos lámpafénynél szemléltetik a tengerben lévő csodás természetet s a benne nyüzsgő életet. — **100,000 frtos** alapitványt tett ismét a herczegprimás egyházmegyéjében a papi nyugdij javára, mely czélra már megelőzőleg 25.000 frtot adományozott. — **Az orosz czár** koronázásának költségei 20—22 millió forintra rugnak. — **Örley János** fővárosi igazgató-tanitónak tiszteletére f. hó 10-én 40 éves működésének alkalmából jubiláris ünnepélyt rendeznek tisztelői. Az üdvözlő beszédet, városunk szülöttje, a fővárosi tanitói karnak közbecsülésben álló tagja, Kálnay Nándor mondja. — **A népszinház** személyzete tegnap utazott Bécsbe vendégszerepelni. — **Rónay Jáczint** püspököt, saját kérelmére fölmentette a király Mária Valéria fognő oktatásának vezetésétől; elismerésül a vaskorona-renddel tüntettetett ki s továbbra is az udvarnál fog maradni.

Tároza.

A házasélet iskolája.

(Novellette.)

Irta: Ságvári W. József.

Alig egy éve még, hogy Palánky Árpád oltárhoz vezette a bájos Tollas Irént; még alig élték át a mézeshetek édes napjait, a mennyasszonyi koszoru még alig fonnyadt el, és máris a viszály férge emészté a füzért, mely őket együvé füzte.

Pedig ugyancsak megirigyelték Palánky Árpádot szép arájáért, mert a szép Irén a megye legszebb leánya hirében állott. Midőn picziny rózsaajkai mosolyra nyiltak, megtudta igézni az ifjak szivét; midőn mennyei tüzben égő szemeiből sugaráit árasztá széjjel, eltudott varázsolni mindenkit. Nem volt ifju, ki ellentállott volna ama szende, örökös hajnalpirban égő arcz kellemének és hajlékony karcsu teste csábjainak. Bálványa is volt ő az egész városkának és mégis... jött idegen földről egy ifju, ki ádáz kezekkel elrabolta őt az imádók elől, hogy a maga bálványaként imádhassa: s ez Palánky Árpád volt.

Árpád deli, délczeg ifju; egész termetén bizonyos büszke nemesség ömlik el, modorában van valami mélységtelies önérzetesség, mi őt nagy vagyona mellett valódi mágnássá emeli.

És mégis midőn az eljegyzés hire villámként futotta be Irén szülővárosát, régi imádói előtt ez nemcsak meglepetés, hanem rejtély is volt. Miért hagyta ott a bálványozók legiját és miért lett Palánky arája, holott őt talán nem is ismeré? Pedig Irén maga is biborszinü jövőt alkotott magának szerelme mámorában, hogy ő majd azon ifjunak leend neje, ki iránt régóta meleg szerelmet érezett.

Mert e bájoló szobor tudott érezni is. A sok udvarló iránt egyenlő hidegséggel viselteték és mégis volt szivének egy választottja, akiért epedni tudott, ki igéző alakként jelent meg álmaiban, s kinek képe mélyen volt szivébe vésve. De szerelmét titkolá, csak e szerelmes pár tudott felőle! És ime a sors viharja az élet tengerén feléje dobott a véletlen sajkáján egy ifjut, ... kinek nejévé kellett lenni.

A Tollas család hajdanában dusgazdag volt, de a folytonos nagyuri élet s a fényüzés, karöltve a rossz gazdálkodással, megingaták a szilárd alapot olyannyira, hogy az öreg Tollas Gedeon kénytelen volt Fülény melletti uradalmát áruba bocsájtani. Akadt is vevő, csakhogy e vevő megvásárolta a Tollas család legdrágább kincsét is; a bájos Irént: mert e vevő Palánky Árpád volt, ki, midőn atyjával Fülénybe utazott az uradalom megvásárlása ügyében, megszerette az uradalom gyémántját, Irént.

Az öreg Tollas büszke volt reá, hogy leánya a hires Palánky családba kerül és főleg evvel látta a gazdaságán ejtett csorbát kiköszörülhetőnek.

Ámde az anyagi dolgok javitásával leánya szivén fájó sebeket ütött, mert Irén nem akarván ellentállni atyja akaratának, a megtörött szív fájdalmával egyezett bele a házasságba!

Meg is szerette némileg az elegáns és finom Árpádot, de ez nem szerelem, hanem csak szeretet volt. Még nem halt ki szerelme lángja, képzeletében még mindig régi eszményéről ábrándozott.

S igy nem csoda, ha a házasélet tulajdonképeni eleme és alapja: a boldogság hiányzott.

Mert, amily mérvben kezdé Irén szeretni Árpádot, ép oly mérvben kezdett kihülni Árpád szerelme. Hiszen még ifju volt, alig 23 éves. Ez azon kor, midőn az ábrándos ifju átélve az élet ezernyi kalandjait, tele van élvvágygyal és hévvel. Még nem érett meg arra, hogy a házasélet szélcsendes kikötőjébe evezzen, ő a családi boldogság enyhe zefirje mellől gyakran elkivánkozék az élet zugó viharába, melynek khaoszában még tombolni kivánt, még élvezni akart. A házas élet nyugalma még nem birta Árpádot az otthonhoz bilinceselni s gyakran napokig nem tért haza, majd utazott, majd vadászott ... és a jó Irén oly elhagyottnak, oly árvának látta magát a nagy kastélyban. Fájt neki, hogy férje igy elhanyagolja.

Eljött a „saison mort.“ Irén, hogy unalmát megölhesse, Szliácsra utazott: Árpád szalma-özvegy lett. De a sors nem sokáig engedé őt eme árva állapotban ... a holt idény Fülénybe hozott egy szintársulatot ..... és a még élvezni vágyó ifju férj kellemesen tölté el legalább az estéket a szinházban és szinház után a vendéglőben. A társaságnak természetesen volt primadonnája is, és a primadonna a csapongó Árpád előtt természetesen szép is volt. Árpád szeme már az első este megismerkedék vele és egynehány vigan töltött estély öt hamarosan a szép Bella kegyeltjévé tette. És Árpád, mint szalma-özvegy, ujra élte világát a maga kedve szerént. Meghivta az ünnepelt Bellát ebédekre, vadászatokra és sétakocsizásra, minden estén nagy virágcsokorral kedveskedett neki, és előadás után mindig vele vacsorált.

A könnyelmü ifju életének e nagyon is ifju szaka — a komoly házas élethez még nem volt megérve; szivében a szerelem csak szalmatüz gyanánt lobogott és igy Bella kisasszony iránti rajongása is csak rövid ideig tartott, mert ő irányában sem volt tartós Árpád szerelme... még Irén haza sem tért a fürdőből, amidőn Árpád már megunva a bájos Bellát, ezzel végkép szakitott.

Az aratás komoly munkaideje elvonta Árpádot is a könnyelmü élet köréből és néha-néha eszébe jutott mégis nejének szende képe.

Postára kezdett járni, és elcénte vágygyal, később aggódva várta neje leveleit, amelyekre azonban már 2 hét óta hiába várt.

Irt, sürgönyözött, de válasz még sem érkezett.

Kétségbeesetten utazott föl végre a csapodár ifju

Apróság. Mi különbség van a bölcs és bolond között? : A bölcs tudatlannak tetteti magát, a bolond pedig mindig bölcsnek akar látszani.

LEVELEZÉS.

B. Taszár, 1883. máj. 30.

Tekintetes szerkesztő ur!

Érdekes és vonzó ünnepély szinhelye volt f. hó 29-én d. e a zsitva-ujfalusi r. k. felekezeti népiskola. E napon volt u. i. az ünnepélyes zárvizsga, melyen az iskolaszék tagjain és számos szülőn kivül jelen volt még a népnevelést mindenkor szivén viselő nagys. Klobusiczky János ur is, valamint gazdatisztje Kálmán József ur.

Érdekesek és meglepőek voltak nemcsak a felnőttebb, de a legkisebb tanitványok által is tiszta magyarsággal — ugy a magyar nyelvből, mint az egyes reáltárgyakból adott magyar feleletek.

Elvitázhatlan érdeme ez, az ezen iskolánál alig három év óta működő vasszorgalmu Molnár Gyula fiatal tanitónak.

Érdeme ez egyszersmind nagys. Klobusitzky János urnak is, ki a népnevelés oltárára évenként igen szép összeget áldoz. Mert ugy a rendes iskolábajárás, mint a kitartó szorgalomra való ösztönzés czéljából az isk. év tartama alatt többször jutalmakat osztat ki a tanitványok között. Igy a zárvizsgáról sem feledkezett ő meg; mert azon, szokásos leereszkedő modorával megjelenvén, az elnöklő Scolári Ignácz plebános urnak, a rendesen járó és szorgalmas tanitványok megjutalmazása végett: 1 drb aranyat, 2 drb 2 frtos és 2 drb 1 frtos ezüst pénzt adott át. — A fáradhatlan buzgalmu tanitónak pedig nemcsak hogy a legnagyobb örömét és megelégedését nyilvánitá a tanusitott siker fölött, hanem hogy — ugymond: „a szünidő örömeit kissé édesebbé tehesse“, 20 frtot kegyeskedett adományozni.

Valóban — ezt látva, önkénytelenül is azon fohászra fakad a szemlélők szive: vajha a gondviselés édes magyar hazánk népnevelésének sok ilyen nemes-szivü Mecénást adna, hogy teljesüljön a nagy magyar mondása: „Magyarország nem volt, hanem csak lesz.“

r. l.

Tanügy.

A lévai állami tanitóképezdében

az 1882/3-ik tanévet bezáró

vizsgák sorrendje.

Junius 16-án hit- és erkölcstanból a tanitóképezde mindhárom tanfolyamában. — 17-én d. u. 5 órától kezdve ének-, zenéből és tornászatból. — 18-án 7—9-ig első tanfolyam magyar nyelvből III-ik osztály termében. 7—9 ig második tanfolyam német nyelvből II-ik osztály termében. 7—9-ig harmadik tanfolyam természettanból, zene-teremben. 9—11-ig első tanfolyam embertanból III-ik osztály termében. 9—11-ig második tanfolyam magyar nyelvből, II-ik oszt. termében. 9—11-ig harmadik tanfolyam nevelészeti szakból, zene teremben. 11—1-ig első tanfolyam német nyelvből, III-ik oszt. teremben. 11—1-ig második tanfolyam földrajzból, II-ik oszt. teremben. 11—1-ig harmadik tanfolyam ének- és zenetanból, zeneteremben. — 19-én 7—9 ig első tanfolyam földrajzból, II-ik oszt. teremben. 7—9-ig második tanfolyam irás- és rajzból, zeneteremben. 7—9-ig harmadik tanfolyam magyar nyelvből, III-ik oszt. termében. 9—11-ig első tanfolyam irás- és rajzból, zeneteremben. 9—11 ig második tanfolyam nevelészeti szakból, II-ik oszt. teremben. 9—11-ig harmadik tanfolyam történelemből, III-ik oszt. teremben. 11—1-ig első tanfolyam mennyiségtanból II-ik oszt. teremben. 11—1-ig második tanfolyam ének- és zenetanból III-ik oszt. termében. 11—1-ig harmadik tanfolyam német nyelvből III-ik oszt. termében. — 20-án 7—9-ig első tanfolyam természetrajzból, III-ik oszt. termében. 7—9-ig második tanfolyam számtanból, II-ik oszt. termében. 7—9-ig harmadik tanfolyam rajz- és irásból, zene-teremben. 9—11-ig első tanfolyam ének- és zenetanból, zene-teremben. 9—11-ig harmadik tanfolyam mennyiségtanból, III-ik oszt. teremben. 11—1-ig második és harmadik tanfolyam természetrajzból, zene-teremben. — 21-én délelőtt 8 órától kezdve gyakorló elemi iskolában.

Léván, 1883. junius 1.

Szabó Lajos,
igazgató.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánitás.

A lévai „Stefánia-árvaház“ javára e hó folytán adakoztak, és pedig: Ehrenfeld Jakabné 10 klg. sót, — Leidenfrost urnők különféle ruhát és tejet, — Kabina Józsefné 5½ klg. szappant, — Tóth Zsigmondné hetenként, többféle élelmi szert, — N. N. 1 frtot, — Mailáth Imréné különböző ruhanemüt adott.

A nemes adományokért nyilvánosan mond köszönetet,

A „Stefánia árvaház“ bizottsága.

Fölhivás.

A Lévai nőegylet választmánya a „Stefánia-árvaház“ érdekében kéri a nagyközönséget, hogy az egyesület kebelébe lépni s annak intencióit ismert áldozatkészséggel támogatni kegyeskedjék!

Az egylet tagjai sorába ujabban beléptek, és pedig rendes tagokul: Nyitray Ferenczné, Szabó Károlyné, Guot Ágostonné, Levatich Gusztáv. — Mintpártoló tagok: Nikó Lina 5 frt, Lehoczky Lajosné, Kiszely Jánosné, Drozd Jánosné, Herschmanek Lajosné, Szilaveczky Flórisné, Schön Alajosné 50—50 kr. —, Krezsányi Károlyné 30 krral és Horváth Emil 20 kr adománynyal gazdagitá az egyesületet.

Fogadják e nemes emberbarátok a választmány szives elismerését. Jelentkezések bármely uton az egylet alulirt tisztviselőjéhez küldhetők.

Léva, 1883. juniushó 2-án.

Holló Sándor,
egyleti titkár.

Szinészet Léván.

— Szombat (máj. 26.): Tóth Béla igazgató jutalomjátékául: Váljunk el, vigjáték Sardou-tól. A szellemes mű sikerült előadását nagyban mozditotta elő Jelenfy Jolán (Cyprienne) és a jutalmazott (Des Prunelles) élénk játéka.

— Vasárnap (máj 27.): A sátán leánya, irta Kneisel R., magyar szinre alkalmazta Borsodi Lajos, énekes népszinmű 3 szakaszban. Ez nem áll, ez nem népszinmű; mert a benne főszerepet játszó báró és müvelt környezete mellett a nagyon is mellékszereppel bíró paraszt cselédség épen nem teszi azt népszinművé. Egy közönséges szinmű, semmi egyébb, melynek gyakorta kiszélesedő unalmasságait szerencsésen ellensulyozniok sikerült a szereplőknek. Torday bárót Kovács, Katalint Jelenfy Jolán átgondoltan játszották. Zsuzsánna alattomos rafinériáit Berzsenyiné, s a lelkészjelölt szerelmi gerjedéseit Bárdy köztetszéssel alakitották, Aranyossy élénken játszott, de az alakoskodó ifjut nagyon monoton hanghordozással szinezte.

— Hétfő (máj. 28.): Közkivánatra másodszor a Nap és hold operette. Ugyanazon szereposztással, diszes közönség előtt, viharos tetszés között nagy hatással adatott e pompás mű, melynek szép sikerét ma sok tekintetben fokozottnak találtuk, ami az előadók lelkes törekvéséről tesz szép bizonyságot.

— Kedd (máj. 29.): Ismét egy zamatos előadásban volt alkalmunk gyönyörködni, láttuk a Rantzau-ot (szinmű 4 fölv. irta Erckmann-Chatrián, forditotta Kürthy Emil.) Gyakorlott ügyességgel magyarra forditott pompás drámai ujdonság, melyben a testvérgyülölség társadalmi hű képét, szomoru katasztrófáit megindult lélekkel láttuk szemeink előtt elvonulni oly előadásban, mely műértékre nézve messze kimagaslik az eddigiek fölött. A két gyülölködő Rantzau-testvért Berényi és Kovács lélektani helyes fölfogással és hatásos következetességel állitotta elénk. Két jeles drámai tehetségünk: Jelenfy Jolán és Bárdy átérzett játékában érdekkel szemléltük a két ellenséges testvér gyermekeit. Kövessy szép higgadtan domboritotta ki a komoly tanitó jellemét; pedig e fontos szerepet féltettük a komikai elfajzitástól, szerencsére azonban jól esett csalódnunk. Hatással játszottak még Szentessy Ilon és Berzsenyi Margit. Kovácsról még föl kell jegyeznünk, hogy plasztikusan szép jétékában a végjelenetnél, midőn a szerződést széttépte, egy gixert csinált, mert kiesett a helyes hangmodulácziókból e fonfos szavaknál: „nincs többé szerződés“, ez nem Rantzau hangja volt, ezt Kovács a szinész mondta. Az előadás jó hatásában nagy része volt Bárdy müizléses rendezésének, ki is hivták a darab végén, de nem jelent meg.

— Szerda (máj. 30.): Berzsenyi Margit jutalomjátékául A hamupipőke vigjáték csaknem üres ház előtt adatott; minek okát a jutalomjátékul tévesen választott darabban kell keresnünk, mert ez épen nem vigjáték, hanem egy a szentimentálizmus bő levében fölereszett unalmas szinmű. A jutalmazottnak egy saját specziális darabot kellett volna választania, melyben humorisztiko-naiv szerepekre utalt szép tehetségével, bizonyára nagyobb közönség előtt aratta volna a méltó elismerést. Taps különben igy is volt elég, csak a közönség létszáma volt sajnálatraméltóan csekély.

— Csütörtök (máj. 31.): Tiszturak a zárdában operett. Vig elemmel bőven ellátott mű, zenéje azonban nem felel meg az anyag minőségének. Az előadás középszámu közönség előtt közép sikert aratott. A szereplők játékában nem találtunk műértéket, a vig elemek földolgozása pedig inkább demonstráló hatást keltett a kegyeletesebb dolgokkal szemben.

Nyilttér.*)

Nyelv- és zongoratanitónő.

Egy tisztességes, özvegy nő, — ki a nevelés terén, Budapesten sok éveken át sikerrel működött, — most Léván telepedvén meg: zongorán, valamint a franczia, olasz, angol és német nyelvekből, továbbá mindennemü női kézimunkában kiván alapos oktatást adni.

Szives megkeresések Léván, a Hitelintézet házának emeletére intézendők.

*) E rovat tartalmáért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

maga Szliácsra és legnagyobb meglepetésére Irén már nem is volt Szliácson.

Kérdezősködött utána s válaszul ama lesujtó hirt vevé, hogy nejének imádója akadt: egy főhadnagy, akivel el is utazott.

Árpád szédülni kezdett, gondolatai keringőt jártak agyában, szivében a féltékenységgel a bosszu, az elérhetlen utáni vágygyal a szerelem kezdett lángra gyulni. Csak most, midőn nejét nem vallhatta többé magáénak, midőn közéjök egy titkos gátat vetett a sors, csak most festé le képzeletének ecsete Irént teljes bájában. Most vissza repült képzelete szárnyán vőlegénykorába és Irént ujra oly szépnek látta, mint volt akkor. De most hol a mód, az eszköz: őt visszahóditani?! Hol van ő, talán megszökött udvarlójával... evvel talán párbajt kell vivni, melyben épen Árpád eshetik el, akkor Irént nőül veszi a szerencsés vetélytárs....!!! Ilyen gondolatok s aggodalmak között végre elhatározta, hogy elutazik Irén szülőihez.

Itt várt még csak reá sorsa föllegének utósó villámcsapása! Irén tényleg otthon volt, de Árpád még nem láthatá.

Az öreg Tollas pedig e szavakkal fogadta őt: „Palánky ur, ön eljátszá könnyelmü szerelmi koczkajátékon Irén szivét, ön bünös szerelmi kalandokkal méltatlanná tette magát Irénhez, ön gyalázatot hozott nevére, s e nevet leányom többé nem viselheti. Palánky ur!, leányom válópert fog inditani ön ellen. Hallottuk kicsapongó élete hirét, Irén sirva hallá meg, hogy ön mást helyezett Irén helyébe. Leányom kétségbeesett jajkiáltással vevé e hirt s e szavakkal: „a jellemtelen, nem elég hogy honnlétem alatt annyira hideg volt, még hütlenül megcsal, pedig Isten a tanum, hogy megszerettem őt, mint nő férjét csak tudta.“

Árpád ugy állt ott mint az iskolás gyermek, ki leczkéjét nem tudta és a tanitó által büntettetik.

Végre bizonyos önmegtagadó, alázatos hangon, lihegő kebellel felelé:

— Irén sohasem szeretett, a szinésznőveli viszonyom, bevallom, ifju koromnak fölrovandó egyik vétkem, mit jóvá akarok tenni, de hát édes apám (igy szólt neje atyjához), Irénnek Szliácson imádója volt, kivel az egész idényt töltötte s a kivel el is utazott... .... Tehát én is méltó panaszt emelhetnék Irén ellen, hanem fátyolt akarok vetni a multra s feledve mindent, csak a jövőnek élni!

Az öreg Tollas meghökkent e szóra, szigoru pillantást vetett Árpádra és komoly, szigoru léptekkel járt föl s alá a szobában.

„Lehet, — mondá Tollas — de te annyira gyöngédtelen férj voltál, hogy őt föl sem kisérted Szliácsra, és én kénytelen voltam nagynénjét Irénnek vele fölküldeni, eziránt tehát nyugodt lehetsz, mindazonáltal azonban igazad van, volt udvarlója. Midőn meghallá, hogy mint játsztad el férji tisztedet és méltóságodat, rögtön elhatározá, hogy válni fog tőled. Történetesen egyik leánykori imádója is Szliácson tölté a nyarat, aki mindennap vele uzsonázott mint régi ismerős, Irén nagynénje fölügyelete alatt.“

— De Irén eme imádójával el is utazott!, — vága közbe Árpád.

„Igaz — felelt gunyosan az öreg Tollas — én fölutaztam értte Szliácsra, minthogy önhöz visszatérni nem akart és imádója is velünk jött haza.“

— Hát helybeli férfiu? — kérdé izgatottan Árpád.

„Igen — felelé Tollas — sőt Irén eltökélt szándéka: imádója nejévé lenni, mert őt szerette leánykorában is.“

— És ki az a nyomorult!? — kiálta föl Árpád dühös hévvel.

Tollas azonban teljes nyugalommal viszonzá: „Palánky ur, eme szaváért meg fog felelni Szelestyéni Armand quszárfőhadnagynak.“

Arpád visszatántorgott, lihegve sóhajtott, kidülledt szemei pokoli haragtól fénylettek, és egy székre támaszkodva elsápadt Reszkető hangon kérdé: — Szelestyéni Armánd huszár főhadnagy, tehát vetélytársam!?

„Ismeri őt?“

— Oh igen jól!

„Régebben?“

— Néhány év óta!

„S honnan?“

— Oh ez is balvégzet! — felelé Árpád. Körülbelül három év előtt — folytatá — Armánd nőül akart venni egy leányt, kinek én is ismerőse voltam, és ki engem tudtomon kivül forró hévvel szeretett. En akkor olyan fiatal voltam, hogy nősülésre még nem is gondoltam s Armánd mégis párbajra hitt, s én golyót röpitek vállába; a leányt pedig nem vevé nőül.

Néma hallgatás állott be, mintha eme kis epizód mélyebb benyomást tett volna Tollasra. El is mesélte leányának, Irénnek, aki könyes szemekkel hallá eme történetkét, mert igy az által, akit életében legjobban szeretett, az által is megcsalatva látta magát, mert Armánd mindig azt esküdte, hogy ez első szerelme!

Árpád pedig kétszeres hévvel küzdött neje visszahóditására, mert egyrészt a távolban-létel fölébreszté szerelme meleg lángját, s másrészt mert régi ellenfele, Szelestyéni lett vetélytársa, kit nem akart diadalra juttatni.

A féltékenység Árpádból szerető férjet alkotott, mert a nőt akkor százszorta szebbnek látjuk s jobban szeretjük, ha tudjuk, hogy másnak is tetszik; mert az elérhetlen utáni vágy — birhatási vágyat kelt és az, amiért küzdenünk kell, az mindig drágább.

Irén megbocsátott férjének és házasságuk másodvirágzása volt csak igazán boldog. Árpád komoly, szerető családfő lett, kinek boldogsága csak otthon termett, mert kitombolta ifju vére hevét.

S ez volt a házasélet iskolája: a kitombolás.

4416/1882. **Árverési hirdetmény** (kivonat.)

A lévai kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy **a lévai takarék- és hitelintézet** vé. rehajtatónak **Knap Imre** lévai lakos végrehajtást szenvedő elleni **175 frt** tőke követelése, ennek 1878. évi január hó 18. napjától járó 6% kamatai 3 frt 88 kr. óvatalási, továbbá a 12 frt 95 kr. perbeli és a már eddig 19 frt 55 krt tevő ugy az ezennel 8 frt 15 krban megállapitott, valamint a még felmerülendő végrehajtási költségei kielégitése végett lefoglalt következő ingatlan vagyonság u. m. Knap Imre és neje Horváth Anna a fönt megnevezett járásbiróság területéhez tartozó Léva községbeli 1295. számu tjkvben A + 1. sorsz. a. 193 összeirási számu lakházuk, továbbá Knap Imrének az ugyanezen ivben A + 2. sorsz. a. fekvőségbeni felerész illetménye az **1883. évi junius hó 5-ik** napján, délelőtti 10 órakor **Léva mezővárosában** a kir. telekkönyvi iktató hivatal helyiségébe az 1881. évi LX. t. cz. 169—174. §§-ok szabályai szerént megtartandó birói árverés utján a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesittetnek, hogy az ezzel egyidejüleg megállapitott árverési föltételek szerént:

1-ör. A megállapitott kikiáltási ár az A + 1. sorsz. a fekvőség egész kiterjedésére 720 frt o. é. az A + 2, sorsz. alatti fekvőség fele részére 112 frt 50 kr.

2-or. A venni szándékozók tartoznak az árverés alatt bocsájtott ingatlanság kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Az árverési föltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóság és a Léva város elöljáróságánál is megtekinthetők.

Kelt Léván, a lévai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1883. évi január hó 12-én. 135. **Gyenes József**, kir. járásbiró.

136. 9-5.

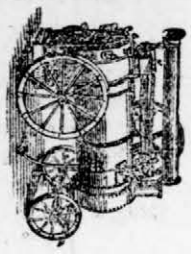

Grossmann és Rauschenbach
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
BUDAPESTEN.

Szives megkereséséért vagy gyártelepünk megtalogatására tisztelettel felkéretik.

Ransomes, Head és Jefferies
FŐÜGYNÖKE,
Grossmann J.
BUDAPESTEN

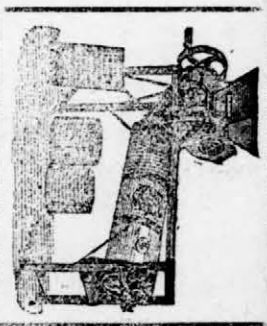

137. 10-2.

ROBEY & COMP.

Budapesten, IX. kerület, Üllői ut 35. sz. alatt,

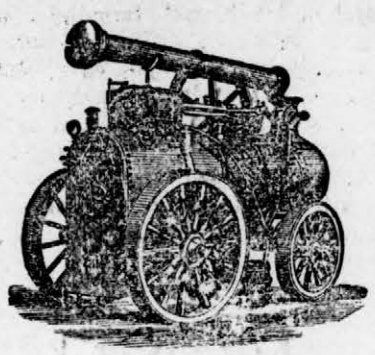

ajánlják országszerte legjobbnak ismert **tűzanyagot megtakaritó szén-, fa- és szalmafütésre** berendezett **gőzmozdonyaikat,**

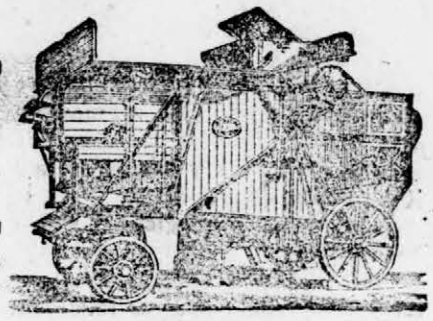

felülmulhatlan és bármely időjárás viszontagságainak legjobban megfelelő

vasgerendás cséplőgépeiket

szabadalmazott magán etető szerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek ugy Magyarország elsőrendű uradalmai- és gazdáitól származó s gőzcséplőkészleteink rendkivüli nagy munkaképességéről és utólérhetetlen tartósságáról szóló bizonyitványokat tartalmazó legujabb kiadványunkat. kivánatra bérmentve küldjük.

138. 15-10.

Cséplőgépeket,

(kézi és erőhajtásra, szalmarázóval, rostával és tisztitókészülékkel,) valamint

Járgánymüveket,

(1— 6 lóerőre) szilárdan és szállitásra alkalmazva — mint különlegességeket gyárilag készit, — s az elismert kitünő szerkezetért és munkaképességért kezeskedve, — olcsó áron szállit

Mayfarth Ph. és Társa,

129. 15-9. Bécs II. Praterstrasse Nr. 66.

A gyár (Frankfurt a./M) több — mint **100** éremmel és oklevéllel van kitüntetve majd minden államból.

Az általunk Magyarországba szállitott **Cséplögép-készletekről** több száz bizonyitványnyal, — valamint részletes leirással és az árak jelzésével illusztrált **Árjegyzékek** kivánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Alkalmas ügynökök elfogadtatnak. Viszonteladóknak magas rabbat engedtetik.

Ruston, Proctor és tarsa

BUDAPEST, Nádor-utcza, 39. és 41. szám,

ajánlják a legelső dijakkal kitüntetett

gőzmozdonyaikat

fa- és szénfütésre,

szab. szalmafütő gőzmozdonyaikat,

gőzcséplőgépeiket

dobmentő és üszegtisztitó előkészülékkel, 139. 10-2.

HOFFHERR féle

egyszerü és tisztitó csèplökészleteket

járgányhajtásra.

Árjegyzékek

bérmentve küldetnek.

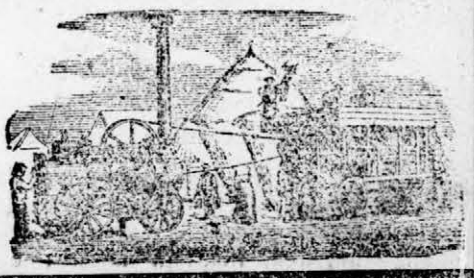

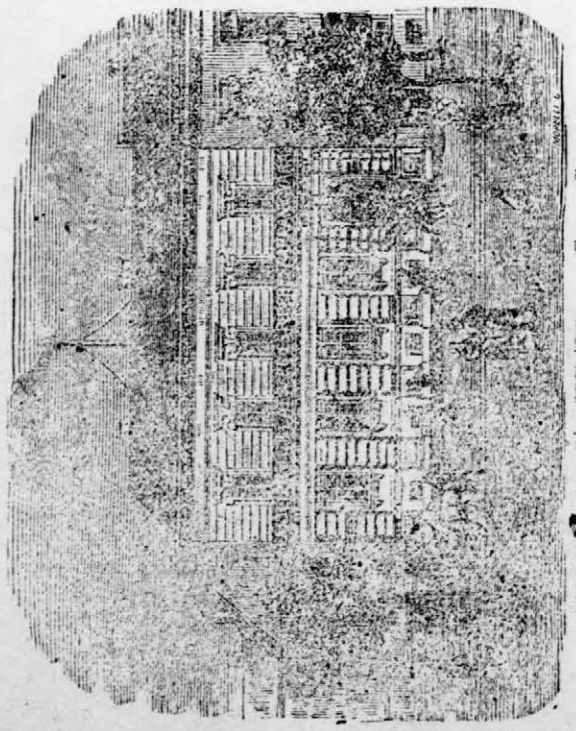

MÜLLER J. L.

ILLATSZER- ÉS PIPERE-SZAPPAN-GYÁROS

BUDAPEST.

Gyár: VII. Rottenbiller-utcza 36. sz. a., saját ház.

Raktár: IV. Koronaherczeg-utcza 2. sz., a „Virágkirálynőhöz".

Ajánlom saját gyártmányu illatszereimet és pipere-szappanimat ugy nagybani eladásra, mint a t. fogyasztó közönségnek posta utjáni rendelésre. — Az általam készitett:

Müller J. L.-féle

családi szappan.

Dr. GERHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató-orvos által nekem kiadott bizonyitány szerint, a finom szappan fogalmának és minden ahoz kötött követelményeknek tökéletesen megfelel s a bőrnek ártalmatlansága és üdesége idézi elő. Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 frt.

Carbol-szappan.

Dr. Lenhossek József kir. tanácsos és egyet. kir. egyet. tanár ur nekem kiadott bizonyitványa szerint kitünő erszer rugalmas hegyességek elmúlásra fertőzésnél. Darabja 40 kr., 3 db dobozban 1 frt 10 kr.

Poudre de Serail,

legfinomabb arczpor.

BLAHA LUJZA (özvegye Spitzerné) ő nőiessége kérvén arczpora és ajakai a következő sorokkal illusztrálteted ki:

Tisztelt Müller J. L. illatszer urak Budapesten.

A Poudre de Serail, melyet ön felajánl, valóban kitünő és nemben páratlan, mert nem csak az arczon láthatóan és hatóan, de egyszersmind rendes használatánál azalatt is alig az arczra oly kellemes jótékony hatást gyakorol, s mindeddig semmiféle arczpornál nem tapasztaltam, mely kivánt kitünőségéért, jóvoltáért kérvéz arczporomat kizárólag ezentúl csak ezen jó hírnevű gyártmánnyal fogom használni és meg vagyok győzve, hogy fáradhatlan jósagiert arczpornak elismerésnek fog érvendeni.

Tisztelettel BLAHA LUJZA.

A Poudre de Serail fehér, rózsa és sárga szinben kapható. Egy doboz ára 60 kr. és 1 frt.

Minden itt fel nem emlitett pipere- és illatszer, valamint mindennemű pipereeszköz raktáron vagy raktárban kapható.

Postai megrendelések utánvétellel pontosan teljesittetnek.

Arjegyzéket kivánatra bérmentve küldök.

Minden czikk ezen bejegyzett véd. czimmel van ellátva, valódiságáért az bizonyitja.

Fellebbi gyártmányok részben az alábbi egyzett czégnél kaphatók:

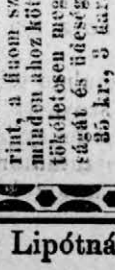

140. 15-13. **Léván, kapható:**

Bolemán Ede gyógyszertárában.

Nyomatott Dukesz Lipótnál, Léván.